

Державний архів Сумської області

**Народний суд 4-ї дільниці Роменського округу
с. Глинськ Глинського району Роменського округу
Полтавської губернії**

ФОНД № Р-5885

Опис № 3

1923-1927 рр.

ПЕРЕДМОВА

У результаті Лютневої революції 1917 р. і пов'язаних з нею переворотів однією з державних інституцій, котру було піддано суттєвим змінам, була судова система. В тій частині України, яку наприкінці 1917 р. — початку 1918 р. займали більшовики, теж вирішувалися питання створення нових владних інститутів, зокрема судів. Після Жовтневої революції в багатьох містах і навіть селах України були організовані нові суди. Першим нормативним актом щодо суду була постанова Народного секретаріату Української республіки від 4 січня 1918 р. "**Про утворення народного суду**", якою була передбачена ліквідація старої судової системи (окружні суди, судові палати, військові і морські суди, комерційні суди м. Одеси, волосні та мирові суди). Ним передбачалася ліквідація всієї попередньої судової системи і утворення місцевих **народних судів**: дільничних, повітових, міських, які розглядали справи колегіально у складі одного постійного судді і чотирьох чергових народних засідателів. Постанова не передбачала утворення другої інстанції, тому що рішення новостворених судів були остаточними, не піддавалися оскарженню і повинні були негайно виконуватись. Цією ж постановою передбачалось утворення робочих і селянських революційних трибуналів, рішення котрих також були остаточними, не оскаржувалися і виконувалися негайно. До основної судової системи входили наступні органи: народні суди; обласні суди; Верховний Суд УРСР. Після окупації України німецькими військами весною 1918 р. формування органів суду припинилося і було поновлено лише у лютому 1919 р. на підставі Тимчасового положення про **народні суди і революційні трибунали**. Нижчий щабель утворювали **народні суди**, які розглядали справи або у складі одного постійного судді, або у складі одного судді і двох народних засідателів, або одного судді і шістьох народних засідателів. Вони розглядали усі цивільні та кримінальні справи, за винятком справ, підсудних революційним трибуналам.

На початковому етапі формування судової системи України організація судових органів, відповідно до реформи 1922 р. завершилася створенням двох не пов'язаних між собою, паралельних судових гілок: **народних судів** і революційних трибуналів.

В Україні були організовані дільничні народні суди з розрахунку один суд на 10000 осіб. Вироки виносилися ім'ям народу України більшістю голосів членів суду, були остаточними і не підлягали оскарженню. Вирок суду підлягав негайному виконанню. А у разі виявлення "нових істотних обставин" у справі, вона могла бути переглянута тим же судовим органом.

Попереднє розслідування у кримінальних справах проводив один з постійних народних суддів, а накази про затримку, арешт затверджувалися всім складом народного суду протягом 12 годин.

Вироки народних судів вже можна було оскаржити до Ради (з'їзду) народних суддів, який утворювали всі народні судді конкретної місцевості. Суд другої інстанції переглядав рішення у касаційному порядку. Таким чином, Тимчасове положення нормативно закріпило відмову від апеляційного перегляду справ і запровадило касаційний порядок перегляду рішень як другу інстанцію.

* * *

У 2017 році була проведено удосконалення та перероблення описів фонду.

На подальше постійне зберігання були залишені кримінальні та цивільні справи. Документи підшиті, аркуші пронумеровані. Уточнені крайні дати документів. В описах відредаговані заголовки та номери справ, пронумеровані аркуші у справах, уточнена кількість аркушів, описи передруковано, складено перевідні таблиці шифрів, історичну довідку, акт перероблення описів архівного фонду.

На впорядковані документи складено описи № 1 за 1924-1930 роки на 413 справ, № 2 за 1922-1928 роки на 191 справ, № 3 за 1923-1927 роки на 68 справ.

Головний спеціаліст

І.Г. Нужденко

Народний суд 4-ї дільниці
 Роменського округу
 с. Глинськ Глинського району
 Роменського округу
 Полтавської губернії

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Державного архіву
 Сумської області

Ю.О.Олійник

2017 року

Фонд Р-5885

ОПИС № 3
 справ постійного зберігання
 за 1923-1927 роки

№№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи (тому, частини)	Крайні дати документів справи	Кількість аркушів у справі	Примітки
--------	---------------	----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	----------

1	2	3	4	5	6
Кримінальні справи					
1		По обвинуваченню Палажченка Антона	19 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
2		По обвинуваченню Мелешка Тимофія Семеновича, Покася Полікарпа Юхимовича	20 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
3		По обвинуваченню Ткаченка Гаврила Гордійовича, Чижака Тимофія	25 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
4		По обвинуваченню Кулика Федора Олександровича	25 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
5		По обвинуваченню Хуторного Петра	24 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
6		По обвинуваченню Кулика Пилипа Олександровича	26 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
7		По обвинуваченню Божка Антона Дмитровича, Оврамця Никифора	26 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	

1	2	3	4	5	6
8		По обвинуваченню Шульги Антон Васильовича, Ткаченка Ігнатія Миколайовича, Матюшенка Степана Савича, Оврамця Никифора	20 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
9		По обвинуваченню Ткаченка Ігнатія Миколайовича	28 травня 1923 року - 22 жовтня 1923 року	3	
10		По обвинуваченню Макаренко Євдокії Степанівни, Іващенко Макара Антоновича	24 березня 1923 року - 16 квітня 1924 року	6	
11		По обвинуваченню Хантеля Омеляна Наумовича, Гулака Никифора Родіоновича	23 січня 1923 року - 30 липня 1924 року	11	
12		По обвинуваченню Грицявки Марти	20 липня 1923 року - 30 липня 1924 року	13	
13		По обвинуваченню Коваленка Федота Тимофійовича	02 вересня 1923 року - 05 березня 1924 року	12	
14		По обвинуваченню Булави Сергія Яковича	30 червня 1923 року - 30 травня 1924 року	16	
15		По обвинуваченню Огія Харитона Герасимовича	24 червня 1923 року - 30 липня 1924 року	22	
16		По обвинуваченню Стоян Ганни, Литвиненка Іларіона	18 квітня 1923 року - 25 квітня 1924 року	12	
17		По обвинуваченню Нужного Кирила Сергійовича	20 серпня 1923 року - 30 липня 1924 року	13	
18		По обвинуваченню Андрусенка Власа Пилиповича	21 грудня 1923 року - 30 травня 1924 року	3	
19		По обвинуваченню Самоня Дмитра Тимофійовича	03 січня 1923 року - 30 січня 1924 року	69	

1	2	3	4	5	6
20		По обвинуваченню Сидоренка Романа	19 квітня 1923 року - 30 січня 1924 року	5	
21		По обвинуваченню Гулая Петра Якимовича, Гутеля Михайла Івановича	27 березня 1923 року - 21 січня 1924 року	14	
22		По обвинуваченню Дем'янченка Василя	27 квітня 1923 року - 23 жовтня 1923 року	4	
23		По обвинуваченню Кузьменкової Марфи	03 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
24		По обвинуваченню Гриня Терентія, Никитченка Тимофія, Лурича Матвія, Яриги Йосипа	26 квітня 1923 року - 30 січня 1924 року	7	
25		По обвинуваченню Могилки Івана Михайловича	15 травня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
26		По обвинуваченню Гордійка Полікарпа	16 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
27		По обвинуваченню Дем'янченка Федота, Дем'янченка Василя	20 квітня 1923 року - 30 січня 1924 року	7	
28		По обвинуваченню Матюшенка Семена, Андрущенко Якова	05 квітня 1923 року - 30 січня 1924 року	5	
29		По обвинуваченню Дем'янченка Василя Макаровича	29 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
30		По обвинуваченню Петренка Василя Степановича	29 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
31		По обвинуваченню Андрущенко Якова Федотовича	04 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	2	

1	2	3	4	5	6
32		По обвинуваченню Клочка Андрія, Клочка Дениса	04 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
33		По обвинуваченню Слободюка Степана, Котляревського Петра	13 червня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
34		По обвинуваченню Момирки Пелагеї Прокопівни, Съомича Іллі Сиолича	08 липня 1923 року - 23 жовтня 1923 року	3	
35		По обвинуваченню Москаленка Кирила Андрійовича, Христія Івана Васильовича, Христія Петра Івановича	20 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
36		По обвинуваченню Божка Марка Гнатовича	15 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
37		По обвинуваченню Москаленко Пелагеї Степанівни, Москаленка Гордія Васильовича в побитті та заподіянні образи	29 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	5	
38		По обвинуваченню Палажченко Наталії Тихонівни, Сидоренка Федора Івановича в побитті	23 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	2	
39		По обвинуваченню Корноух Тетяни Степанівни. Корноуха Луки Герасимовича	10 липня 1923 року - 30 січня 1924 року	4	
Цивільні справи					
40		За позовом Фуртат Марини Іванівни до Резніка Ананія Васильовича про стягнення коштів на утримання дитини	20 липня 1924 року - 20 серпня 1924 року	16	
41		За позовом Завгороднього Сидора Євстафійовича до Завгороднього Федора Сидоровича про стягнення жита	29 липня 1924 року - 29 листопада 1924 року	11	

1	2	3	4	5	6
42		За позовом Ковтуна Івана Ілліча до Лівшица Йосипа Гершевича про стягнення жита	06 липня 1924 року - 24 вересня 1924 року	10	
43		За позовом Макаренка Олексія Григоровича до Рябенького Павла Остаповича про стягнення збитків	15 червня 1924 року - 28 листопада 1924 року	13	
44		За позовом Виниченко Тетяни Іванівни до Лисуна Маркіяна про стягнення коштів	14 серпня 1924 року - 29 листопада 1924 року	15	
45		За позовом Крята Григорія Семеновича до Крята Йосипа про виселення з будівлі	15 серпня 1924 року - 29 листопада 1924 року	8	
46		За позовом Медведєва Берка до Ковтуна Михайла про стягнення коштів за розпискою	07 травня 1924 року - 14 листопада 1924 року	8	
47		За позовом Глинського РВК до Ярошівського сільськогосподарського товариства про стягнення орендної плати за землю	13 вересня 1924 року - 15 грудня 1924 року	9	
48		За позовом Устенка Сильвестра Васильовича до Устенка Тимофія Хомича про стягнення жита	30 травня 1924 року - 25 грудня 1924 року	13	
49		За позовом Порхун Федосії Марківни до Порхуна Івана Миколайовича про виселення з хати та стягнення коштів на утримання	03 листопада 1924 року - 25 грудня 1924 року	13	
Кримінальні справи					
50		По обвинуваченню Кожія Сильвестра Васильовича	02 липня 1924 року - 16 січня 1925 року	24	
51		По обвинуваченню Борисенко Федосії Іванівни, Борисенко Надії Демидівни, Сало Уляни Дем'янівни	28 січня 1925 року - 29 грудня 1925 року	24	

1	2	3	4	5	6
52		По обвинуваченню Ольшанського Онисима	29 травня 1925 року - 03 вересня 1925 року	8	
Цивільні справи					
53		За позовом Мордовець Параски Минівни до Мордовця Степана Савелійовича про виділення частини майна	04 квітня 1924 року - 22 червня 1925 року	58	
54		За позовом Ясір Оксани Панасівни до Ясіра Григорія про стягнення збитків за майно	08 липня 1924 року - 26 січня 1925 року	14	
55		За позовом Бондаренка Василя Петровича, Бондаренко Устинії Іванівни до Бондаренка Ларіона Васильовича, Бондаренко Марії про розділ майна	16 квітня 1924 року - 26 січня 1925 року	30	
56		За позовом Завгороднього Григорія Миколайовича до Завгороднього Якіма Миколайовича про виділення частини майна	12 вересня 1924 року - 27 січня 1925 року	20	
57		За позовом Петрюка Сергія Григоровича до Бенька Феофана Павловича про стягнення зарплати	18 липня 1924 року - 27 січня 1925 року	45	
58		За позовом Квача Логвина Микитовича до Голінського кооператива «Червона зоря» про стягнення коштів	23 грудня 1924 року - 25 квітня 1925 року	42	
59		За позовом Клименко Анастасії Луківни до Клименка Василя про виділення частини майна	18 лютого 1925 року - 17 червня 1925 року	12	
60		За позовом Саєнка Василя Лукича до Саєнка Луки Кириловича про виділення частини будівель	18 лютого 1925 року - 17 червня 1925 року	8	

1	2	3	4	5	6
Кримінальні справи					
61		По обвинуваченню Окладного Прокопа Марковича	30 жовтня 1925 року - 26 травня 1926 року	20	
62		По обвинуваченню Драча Михайла Тимофійовича	23 листопада 1925 року - 28 травня 1926 року	14	
63		По обвинуваченню Проценка Петра Матвійовича	13 грудня 1925 року - 16 жовтня 1926 року	18	
64		По обвинуваченню Уса Омеляна Івановича	15 березня 1926 року - 23 червня 1926 року	20	
65		По обвинуваченню Аронова Зельмана Менделевича	10 жовтня 1925 року - 29 липня 1926 року	42	
66		По обвинуваченню Рябушка Федора Васильовича, Бежика Василя Герасимовича, Рябушка Михайла Васильовича	21 березня 1927 року - 29 квітня 1927 року	19	
67		По обвинуваченню Пархоменко Степаниди Петрівни	31 грудня 1926 року - 15 липня 1927 року	14	
68		Старий опис		13	

До опису внесено 68 (шістдесят вісім) справ з № 1 до № 68, в тому числі:
літерні номери _____
пропущені номери _____

Головний спеціаліст
10 липня 2017 року

І.Г.Нужденко